

សៀវភៅយ៉ូអង់ និង សាសនាចក្រអាដរីនទីសុទ្ធចុងទីបំរើឡាវឌីស — លេខ មករា

Jeff Pippenger
2026-01-02

លេខមករា

យើងបានឆ្លងកាត់កំណត់យោងពីរប្លែងអំពីអ៊ីស្រាអែលបុរាណចមកហើយ គឺជាជំនាន់នៃ «ពស់ពិស» ដូចដែលបានលើកឡើងក្នុងអត្ថបទមុន។ ក្នុងព្រះគម្ពីរម៉ាថាយ ទាំងយ៉ូហាន និងព្រះយស្មីវ សុទ្ធជតហៅពួកផារីសី និងពួកសាឌូសីថា ជាជំនាន់នៃពស់ពិស។ យ៉ូហានកំណត់ឲ្យការចាប់ផ្តើមនៃដំណើរការសាកល្បងមួយ ដដែលគួរមានកំណត់សម្គាល់នៅពេលដែលគាត់បានបង្ហាញថា ព្រះយស្មីវ ដដែលនឹងយាងមកបន្ទាប់ពីគាត់ នឹងសម្ភាសនាជាមួយព្រះអង្គឲ្យយល់ច្បាស់។ ព្រះយស្មីវបានបន្តថ្លែងទៅលើដំណើរការសាកល្បងរបស់យ៉ូហាន ដោយរួមបញ្ចូលដំណើរការវិនិច្ឆ័យផង។ ខណៈដែលព្រះអង្គបានយោងទៅកាន់មហាកុសត្រីនសែហេ និងទីក្រុងនីនីវ។ ការវិនិច្ឆ័យកើតឡើងនៅក្នុងជំនាន់ទីបួន ហើយក្នុងការវិនិច្ឆ័យនោះ មានពួកមួយក្រុមបង្ហាញខ្លួនជាពស់ ដុបិតឪពុករបស់ពួកគេអារក្ស។ ព្រះយស្មីវក៏បានបន្តថ្លែងបញ្ចេញអំពីជំនាន់ទីបួនដែលស្រដៀងនឹងមុតាល់មួយ ទោះបីទីសម្គាល់នោះស្ថិតនៅចំពោះមុខយ៉ាងច្បាស់ក៏ដោយ។

នៅក្នុង ម៉ាថាយ ជំពូក ២៣ «វេទនា» ដដែលបុរាសលើពួកផារីសី និងពួកសាឌូសី គួរមានបង្ហាញចេញ ហើយដំណើរការនៃការសាកល្បង និងការជំនុំជម្រះ គួរមានភ្ជាប់ជាមុតងទៀតជាមួយនឹងជំនាន់ចុងក្រោយ។ ជំពូក ២២ រៀបចំបរិបទសម្រាប់ «វេទនា» នៃជំពូក ២៣។

ខណៈដែលពួកផារីសីបានប្រមូលផ្តុំគ្នា ព្រះយស្មីវបានសួរពួកគេ ដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ តើអ្នករាល់គ្នាគិតយ៉ាងដូចម្តេចអំពីព្រះគ្រីស្ទ? ទ្រង់ជាព្រះរាជបុត្ររបស់អ្នកណា?

ពួកគេទ្រង់ព្រះអង្គថា គឺជាព្រះរាជបុត្រនៃដាវីឌ។

ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ពួកគេថា ដូច្នេះ ហេតុអ្វីបានជាដាវីឌ ដោយព្រះវិញ្ញាណ ហៅទ្រង់ថា ព្រះអម្ពចាស់ ដោយនិយាយថា ព្រះអម្ពចាស់មានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ព្រះអម្ពចាស់របស់ខ្ញុំថា ចូរអង្គុយនៅខាងស្តាំខ្ញុំ ទាល់តែខ្ញុំដាក់សក្ការបស់អ្នកឲ្យដាក់លំដើមរបស់អ្នក? ដូច្នេះ បើដាវីឌហៅទ្រង់ថា ព្រះអម្ពចាស់ តើទ្រង់ជាបុត្ររបស់គាត់ដូចម្តេច?

ហើយគ្មានអ្នកណាអាចឆ្លើយទ្រង់បានស្មើប្រាកដពាក្យទេ ហើយចាប់តាំងពីថ្ងៃនោះទៅ មិនមានអ្នកណាហ៊ានសួរទ្រង់តទៅទៀតឡើយ។ ម៉ាថាយ 22:41-46។

នៅពេលទុរវត្តមានបិទចំពោះការទាក់ទងបន្តថែមទៀតណាមួយ
នោះព្រះយេស៊ូវទ្រង់ក៏មានបុរាណវិទូនាចំនួនប្រាំបីនៅក្នុងដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់។
នៅក្នុងខន្តប័បី វេទនានោះគឺចំពោះការបិទទុរវត្តនៃគម្ពីរស្ថានសួគ៌។
គឺពិទ្ធភាពស្ថានសួគ៌នេះហើយដដែលក្នុងចុងក្រោយគ្រប់បុរាណប្រែប្រួល។ វេទនា
នៃប្រាំបីនេះស្ថិតិអំពីអស់អ្នកដទៃដែលអះអាងថាប្រាកដប្រជានៃគម្ពីរស្ថានសួគ៌ណាអាចបើកបាន
ហើយបិទទុរវត្តនៃគម្ពីរស្ថានសួគ៌ណាអាចបិទបាន។ នៅក្នុងនិមិត្ត សិស្សនៃវិវាទ គ្រូប
នាបង្ហាញអំពីអស់អ្នកដទៃមិនបានដើរតាមព្រះគ្រីស្ទចូលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុត
ដោយបានផ្សព្វផ្សាយចេញពីអធិស្ឋានរបស់ពួកគេទៅកាន់ទីបរិសុទ្ធដ៏ទទេ ដដែលនៅទីនោះ
សាតាំង ដោយផ្ទុយពីពួកគាត់ព្រះគ្រីស្ទ បាននាំពួកគេឲ្យដឹងថា
អ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែមិនអីទេ។ ពួកគេបានបើកទីបរិសុទ្ធឡើងវិញ
ហើយបានបិទទីបរិសុទ្ធបំផុត។

«មនុស្សជាច្រើនមើលដោយសច្ចក្រឹតនិងចំពោះដំណើររបស់ជនជាតិយូដា
ក្នុងការបដិសេធ និងឆ្លងព្រះគ្រីស្ទ;
ហើយនៅពេលពួកគេអានបុរាណវិទូនៃការប្រមាថដ៏អាក្រក់ដ៏ល្អបំផុតនៃទទួល
ពួកគេគិតថាពួកគេស្មើគ្នាទ្រង់ ហើយនឹងមិនបដិសេធទ្រង់ដូចពាក្យសម្រេចច្បាប់
ឬឆ្លងទ្រង់ដូចជនជាតិយូដាបានផ្ទុយពីឡើយ។ ប៉ុន្តែ
ព្រះដ៏ល្អបំផុតនៃចិត្តរបស់មនុស្សទាំងអស់
បាននាំសច្ចក្រឹតស្មើគ្នាចំពោះព្រះយេស៊ូវដ៏ល្អបំផុតនៃពួកគេអះអាងថាមាននោះ
មកដល់ការសាកល្បង។ ស្ថានសួគ៌ទាំងមូលបានយល់មើលដោយសច្ចក្រឹតចាប់អារម្ម
ណ៍យ៉ាងផ្សេងទៀតចំពោះការទទួលសាររបស់ទេវតាទីមួយ។ ប៉ុន្តែ
មនុស្សជាច្រើននៃអះអាងថាស្មើគ្នាព្រះយេស៊ូវ
ហើយស្រក់ទឹកក្នុងកែវនៃពេលវេលាដែលនិយាយឆ្លង
បានចំអកដល់ដំណឹងល្អអំពីការយាងមករបស់ទ្រង់។
ជំនួសឲ្យការទទួលសារនោះដោយអំណរ ពួកគេបានប្រកាសថាវាជាការបោះបង្គោលនៃតា
ពួកគេស្មើអស់អ្នកដទៃដែលស្មើគ្នាព្រះយេស៊ូវចម្បងរបស់ទ្រង់ ហើយបិទពួកគេចេញពីពួកជំនុំ។
អ្នកដទៃដែលបានបដិសេធសារទីមួយ មិនអាចទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីសារទីពីរបានទេ;
ហើយពួកគេមិនបានទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីសម្រុកពាក់កណ្តាលអធិប្បវត្តន៍
ដដែលមានបំណងរៀបចំពួកគេឲ្យចូលជាមួយព្រះយេស៊ូវ ដោយសច្ចក្រឹតជំនុំ
ទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុតនៃព្រះវិហារបរិសុទ្ធនៃស្ថានសួគ៌។
ហើយដោយការបដិសេធសារទាំងពីរមុននេះ ពួកគេបានផ្ទុយពីឲ្យការយល់ដឹងរបស់ខ្លួនដ
នឹកខ្លាំងដល់ចំណុចនៃពួកគេមិនអាចមើលឃើញពន្លឺណាមួយក្នុងសាររបស់ទេវតា
ទីបី ដដែលបង្ហាញផ្សព្វផ្សាយទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុត។ ខ្ញុំបានឃើញថា
ដូចជាជនជាតិយូដាបានឆ្លងព្រះយេស៊ូវដូចនោះដែរ
ពួកជំនុំដែលមានតម្លៃម្នាក់ៗថាជាគ្រីស្ទបរិសុទ្ធក៏បានឆ្លងសារទាំងនេះផងដែរ ហេតុនេះ
ហើយបានជាពួកគេមិនមានចំណេះដឹងអំពីផ្សព្វផ្សាយទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុតទេ ហើយ
ពួកគេមិនអាចទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីការអង្វររបស់ព្រះយេស៊ូវនៅទីនោះបានឡើយ។
ដូចជាជនជាតិយូដា ដដែលបានថយយញ្ញបូជាឥតប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដល់ ពួកគេក៏ល
ើកឡើងនូវសច្ចក្រឹតអធិស្ឋានឥតប្រយោជន៍របស់ខ្លួនទៅកាន់បន្ទប់ដ៏ល្អបំផុត
ស្ទើរបានចាកចេញហើយ; ហើយសាតាំង
ដោយពេញចិត្តចំពោះការបោះបង្គោលនៃតា ក៏ប្រកាសយកលក្ខណៈខាងសាសនា
ហើយដឹកនាំនូវអស់អ្នកដទៃដែលអះអាងថាជាគ្រីស្ទបរិសុទ្ធទាំងនេះទៅរកខ្លួនវា
ដោយប្រតិបត្តិការជាមួយអំណាចរបស់វា ទីសម្គាល់របស់វា
និងអព្យាក្រឹតហេតុក្រុលងៃក្រុលយ ដើម្បីបិទពួកគេឲ្យជាប់ក្នុងអន្ទាក់របស់វា»។ Early

Writings, 258–261.

ខទីដបបួនជារទេនាមួយ ចំពោះការលបេតុរហក់ផ្ទះរបស់សុភិមម៉ោយ
និងការអធិស្ឋានយ៉ាងរឹងមាំ រទេនានៅខទីដបបួន
គឺសម្រាប់ការផ្ទេរឱ្យអ្នកប្រចាំតុតរបស់ពួកគេ
កុលាយជាកូននរកទុរដេងជាងដល់ពួកគេជាមុន។ ខទីដបបួនមួយដល់ខទីមុកពីរ
ពួកអាក្រក់កំពុងស្របចងដោយព្រះវិហារ។

«ទាំងនេះមិនមែនជាពាក្យរបស់បងស៊ីវីល័តទេ ប៉ុន្តែជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអម្ពចាស់
ហើយអ្នកនាំសាររបស់ទ្រង់បានប្រគល់វាមកឲ្យ
ដើម្បីឱ្យខ្ញុំប្រគល់ដល់អ្នករាល់គ្នា។ ព្រះទ្រង់អំពាវនាវដល់អ្នករាល់គ្នា
ឱ្យឈប់ផ្ទេរការប្រឆាំងនឹងទ្រង់តទៅទៀត។
មានការណែនាំជាច្រើនទាក់ទងនឹងមនុស្សដែលអះអាងថាខ្លួនជាគ្រីស្ទបរិស័ទ
ខណៈដែលពួកគេកំពុងសម្របសម្រួលខ្លួនរបស់សាតាំង
ដោយប្រឆាំងនឹងការរីកចម្រើននៃសេចក្តីពិត ក្នុងវិញ្ញាណ ពាក្យសម្តី និងអំពើ
ហើយពិតជាកំពុងដើរតាមផ្លូវដែលសាតាំងកំពុងនាំពួកគេ។
ដោយសារចិត្តឆ្ងល់របស់ពួកគេ
ពួកគេបានកាន់កាប់អំណាចដែលមិនមែនជារបស់ពួកគេដោយណាមួយឡើយ
ហើយជាអំណាចដែលពួកគេមិនគួរអនុវត្ត។ ព្រះគ្រីស្ទមានព្រះបន្ទូលថា
«យើងនឹងបំផ្លាញចោល បំផ្លាញចោល បំផ្លាញចោល»។ មនុស្សនៅ Battle Creek
និយាយថា «ព្រះវិហាររបស់ព្រះអម្ពចាស់ ព្រះវិហាររបស់ព្រះអម្ពចាស់ គឺជាយើង»
ប៉ុន្តែពួកគេកំពុងប្រើភូមិសាស្ត្រ
ចិត្តរបស់ពួកគេមិនគួរមានផ្ទេរឱ្យទន់ភ្លន់ និងចុះចូលដោយព្រះគុណរបស់ព្រះទេ»។
Manuscript Releases, volume 13, 222.

ក្នុងខទីមុកបី និងមុកបួន ការរទេនាគួរមានបុរសចំពោះការមិនអំពើនឹងយុត្តិធម៌
មត៌កាករណ៍ និងភាពស្មោះត្រង់។ ខទីមុកប្រាំ និងមុកប្រាំមួយ
ស្តីអំពីការផ្ទេរឱ្យតុតជាសម្ភាសន៍ក្នុងខាងក្រៅនៃពិភព
ប៉ុន្តែមិនសម្ភាសន៍ក្នុងខាងក្នុងឡើយ។

«យើងមានទុរព្រមសម្បត្តិគឺនេះ» សាវកបានបន្តថា «នៅក្នុងភាជនៈដ៏គុណ
ដើម្បីឱ្យសេចក្តីប្រសើរលឿនលឿននៃអំណាចនោះបានជារបស់ព្រះ
មិនមែនជាយើងឡើយ»។
ព្រះអាចបុរសសេចក្តីពិតរបស់ទ្រង់តាមរយៈទេវតាដែលគ្មានហេតុអ្វីបាន
ប៉ុន្តែនេះមិនមែនជាការប្រឆាំងទេ។ ទ្រង់ផ្ទេរលើសមនុស្ស
គឺមនុស្សដែលគួរមានប្រព័ន្ធដោយសេចក្តីទន់ខ្សោយ
ឱ្យផ្ទេរជាឧបករណ៍ក្នុងការបំពេញព្រះបំណងរបស់ទ្រង់។
ទុរព្រមសម្បត្តិដែលមានតម្លៃមិនអាចកាត់ថ្លៃបាននេះ
គួរមានដាក់នៅក្នុងភាជនៈដ៏គុណ។ តាមរយៈមនុស្ស
ព្រះពររបស់ទ្រង់គួរមានបញ្ជូនទៅកាន់ពិភពលោក។ តាមរយៈពួកគេ
សិរីល្អរបស់ទ្រង់គួររក្សាលិចលង់ចេញទៅក្នុងសេចក្តីដ៏គុណបែប»។
កិច្ចការរបស់សាវក, 330។

រួចមក ខទីមុកប្រាំពីរ និងមុកប្រាំបី កំណត់សម្គាល់មនុស្សអាក្រក់ជាផ្ទៃលាបស
ដោយភ្ជាប់ទៅនឹងសបេនា ក្នុងអសោយ ជំពូកមុកពីរ

ដល់ទីនោះសបេនាកំពុងលើកតម្កល់ខ្សែក្រវាញក្នុងផ្ទះអស់ហើយដល់ខ្សែក្រវាញកំពុងសង់
ប៉ុន្តែគាត់នឹងមិនដល់បានស្ថិតនៅក្នុងនោះឡើយ
ព្រោះព្រះជាម្ចាស់នឹងបោះគាត់ចេញពីព្រះឱស្សបរបស់ទ្រង់ទៅក្នុងវាលឆ្ងាយមួយ។
វាលឆ្ងាយនោះ គួរឲ្យមានគំនាងដោយផ្ទះរបស់ហោរាក្នុងក្រុមនោះបែបនេះ
ដល់បាននាំឲ្យហោរាមិនស្តាប់បង្គាប់ គួរឲ្យមានបញ្ចុះក្នុងផ្ទះដូចគ្នានោះ។
រួចរទេនាលើកទីបីបើចង់ថា៖

រទេនាល់អ្នករាល់គ្នា អ្នកអកុសលសុគរ និងពួកជីវិត ជាមនុស្សសត្វតុប្បក!
ព្រោះអ្នករាល់គ្នាសង់ផ្ទះរបស់ពួកហោរា ហើយតុបតែងផ្ទះរបស់មនុស្សសត្វជីវិត
ហើយនិយាយថា «ហើយនឹងមានរស់នៅក្នុងសម័យរបស់បុរាណសម័យនឹង
នោះយើងមិនចូលរួមជាមួយពួកគេក្នុងការបង្ហូរឈាមរបស់ពួកហោរាឡើយ»។
ដូច្នេះ អ្នករាល់គ្នាជាសាក្សីប្រឆាំងនឹងខ្លួនឯងថា
អ្នករាល់គ្នាជាកូនចៅរបស់អស់អ្នកដល់បានសម្លាប់ពួកហោរា។ ដូច្នេះ
ចូរបំពេញមាត្រានៃបុរាណរបស់អ្នករាល់គ្នាឲ្យពេញចុះ។

ពួកអ្នកជាពស់ ពួកអ្នកជាកូនពូជនៃពស់ពិស
តើអ្នករាល់គ្នាអាចចេញពីការផុតទៅសន្យាបានដោយរបៀបណា?

ហេតុនេះហើយ មើលចុះ ខ្ញុំបាត់ហោរា បុរសមានបុរាណ និងពួកអាចារ្យ
មករកអ្នករាល់គ្នា; ហើយក្នុងចំណោមពួកគេ អ្នករាល់គ្នានឹងសម្លាប់
ហើយឆ្កាងខ្លួន; ខ្លះទៀត
អ្នករាល់គ្នានឹងរាយដោយពាក់នៅក្នុងសាលាប្រជុំរបស់អ្នករាល់គ្នា
ហើយបៀតបៀនពួកគេក្នុងមួយទ្រង់ក្នុងមួយ
ដើម្បីឲ្យឈាមសត្វជីវិតទាំងអស់ដល់បានហូរលឿងនៃដី មកលើអ្នករាល់គ្នា
ចាប់តាំងពីឈាមរបស់អបេលដ៍សត្វជីវិត រហូតដល់ឈាមរបស់សាក្សីយ៉ា កូនហ្វាតាស
ដល់អ្នករាល់គ្នាបានសម្លាប់នៅចន្លោះព្រះវិហារ និងអាសនៈ។

ខ្ញុំប្រាកដជានិយាយប្រាប់អ្នករាល់គ្នាថា អ្វីទាំងអស់នេះនឹងមកលើជំនាន់នេះ។
ម៉ាថាយ 23:29-36។

ពស់ទាំងឡាយ ដល់ជាពូជនៃពស់កែ កំពុងគួរឲ្យវិនិច្ឆ័យក្នុងអត្ថបទនោះ។
ក្នុងអត្ថបទនោះ ការវិនិច្ឆ័យមិនបានផ្អែកលើសាក្សីរបស់មហាក្សត្រិសហ
និងក្នុងនឹងឡើយ ប៉ុន្តែផ្អែកលើឈាមរបស់អបេលរហូតដល់សាក្សីយ៉ាស។ ជំនាន់ទីបួន
ដល់ជាពស់កែ

គួរឲ្យវិនិច្ឆ័យដោយសាក្សីពីរនាក់ពីបុរេគុតិសាស្ត្រខាងក្រៅនៃអ៊ីស្រាអែលបុរាណ
និងសាក្សីពីរនាក់ពីបុរេគុតិសាស្ត្រខាងក្នុងនៃអ៊ីស្រាអែលបុរាណ។ លូកា ជំពូក ៣
គឺជាការយោងចុងក្រោយក្នុងចំណោមការយោងទាំងបួន អំពីពស់កែនៃជំនាន់ទីបួន
និងជំនាន់ចុងក្រោយ ហើយវាគ្មានតម្លៃបុគ្គលនឹងម៉ាថាយ ជំពូក ៣ ប៉ុណ្ណោះ។
ការយោងទាំងបួនបញ្ជាក់ថា

ក្នុងអំឡុងពេលនៃការវិនិច្ឆ័យចុងក្រោយលើសត្វក្នុងរបស់ព្រះ
គឺក្នុងអំឡុងជំនាន់ទីបួន ច្នាក់មួយនឹងបង្ហាញអត្តលក្ខណៈរបស់ខ្លួនថាជាកូនបុរស
និងកូនស្រីរបស់សាតាំង ហើយច្នាក់មួយទៀតថាជាកូនបុរស និងកូនស្រីរបស់ព្រះ។
ដំណើរការសាកល្បង ដល់ចាប់ផ្តើមការបំបែក ចាប់ផ្តើមឡើងនៃពេលអ្នកនាំសារ
លើរបៀបចំផ្សេងម្យ៉ាងរបស់អ្នកនាំសារនៃសេចក្តីសញ្ញា
លើកសំឡេងរបស់ខ្លួននៅក្នុងទីរោងចក្រ។

ក្នុងការត្រួតពិនិត្យបរិសុទ្ធនៃព្រះគម្ពីរ
ឈ្មោះទាំងឡាយមិនមែនគ្រាន់តែជាសូលកសម្ភាសប៉ុណ្ណោះទេ
ប៉ុន្តែជាព្រះបន្ទូលទំនាយដដែលគួរឱ្យស្រឡាញ់—ជាបទចម្រៀងទីពីរ
ដដែលគួរឱ្យស្រឡាញ់នៃក្រុមចម្រៀងនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ
ដោយបើកបង្ហាញពីបន្ទូលនៃការប្រកាសលោះ។
នៅពេលអត្ថបទនេះត្រូវបានចែកចាយពីអាដាមរហូតដល់ណូអេ
គួរឱ្យស្រឡាញ់បំផុតជាសច្ចៈក្នុងការណ៍មួយ វាបង្កើតជាសារមួយដដែលសូមគ្រូនានានឹងប្រវត្តិ
សាស្ត្រដដែលគួរឱ្យស្រឡាញ់កំណត់ដោយវង្សសាស្ត្រ។ អាដាមមានន័យថា «មនុស្ស»
ហើយស្រីមានន័យថា «មានតែតាំង»។ អណ្ណេសមានន័យថា «មនុស្សស្រីលាប»
(ស្រីក្រុមចម្រៀងសច្ចៈក្នុងស្រី) ហើយកណេនមានន័យថា «ទុក្ខខ្សោយ»។ តាមរយៈ
«ការសរសើរ/ព្រះពរនៃព្រះ» (Mahalalel) ស្រីមានន័យថា «ចុះមក» (Jared)។
ស្រីមានន័យថាមានចុះមកជាទ្រង់ «អូនក្នុងលោកឧទ្ទិស ឬមានចាក់ប្រដាប់» (Enoch)
ដដែលមានប្រកាសសារនៃការជំនុំជម្រះតាមរយៈកូនបុរសរបស់គាត់គឺ មធ្វេសាឡា
(«នៅពេលគាត់ស្លាប់ វានឹងគួរឱ្យស្រឡាញ់»)។
សច្ចៈក្នុងស្រីរបស់គាត់នឹងក្លាយជាចំណុចកំពូលនៃការបង្ហាញព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធយ៉ាង
«ខ្ពង់ខ្ពស់» មួយ ដដែលគួរឱ្យស្រឡាញ់កំណត់ដោយឡាមីច (ដង្កូវហើម)
ដដែលគ្រូជាប់ជាមួយមធ្វេសាឡា ដូចដដែលសម្រុកកណ្តាលអធ្យាគួរ មានគ្រូជាប់ជាមួយទេវតាទីពីរ។
មធ្វេសាឡាគឺជាទេវតាទីពីរ ហើយឡាមីចគឺជាសម្រុកកណ្តាលអធ្យាគួរ
ដដែលមានឈានដល់ចំណុចកំពូលនៃវិទ្យាជំនួញរបស់ណូអេ។

សង្ខេបបេឡាឌីន៍ទៀត នាមទាំងនោះប្រកាសថា៖ «មនុស្សគួរឱ្យស្រឡាញ់
ជាប់នៃក្រុមចម្រៀងទុក្ខខ្សោយ និងសច្ចៈក្នុងស្រី ដោយសារផលវិបាកនៃអាដាមទីមួយ; ប៉ុន្តែ
តាមរយៈព្រះពរនៃព្រះជាម្ចាស់ ព្រះគ្រីស្ទមានឧទ្ទិសព្រះអង្គទ្រង់ឯងឲ្យយាងចុះមក
ដោយប្រកាសការជំនុំជម្រះតាមរយៈការសុគតរបស់ព្រះអង្គគលើឈើឆ្នាំង ដដែលបន្ទាប់មក
គួរឱ្យស្រឡាញ់អមដោយការចាក់ទម្រង់យ៉ាងមានព្រះចន្ទស្រឡាញ់ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ»។

ឈ្មោះទាំងនេះមានសង្ខេបសារនៃដំណឹងល្អ
ខណៈពេលដែលបង្ហាញនូវប្រវត្តិសាស្ត្រនៃដំណើរការបង្កើត
រហូតដល់ក្នុងចុងក្រោយ ដដែលឈានទៅដល់ការយាងមកជាលើកទីពីរ។
និមិត្តសញ្ញានេះ ដដែលលាក់កំហាំងនៃក្នុងឈ្មោះទាំងនោះ
មានគូបដ៏មារបស់វានៅក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈ។ លោកបុគ្គលបង្ហាញពង្សាវតារអាល់ហ្សា
ហើយ ១៤៤,០០០ នាក់ ក្នុងវិវរណៈ ៧ បង្ហាញការបំពេញសម្រេចអូមហេតា
នៅក្នុងសំណល់ដដែលគួរឱ្យស្រឡាញ់បោះត្រា។

យូដា មានន័យថា «ការសរសើរ» រូបនេះ មានន័យថា «មើល កូនបុរសម្នាក់» កាដ មានន័យថា
«សំណងល្អ/កងទ័ព» អាសេ មានន័យថា «មានសុភមង្គល/មានប្រទានពរ» ហើយនាប៉ាឡី
មានន័យថា «ការតស៊ូប្រយុទ្ធ»។ ម៉ាណាស មានន័យថា «ផ្ទុកឲ្យក្រលើក» សឹមអៀន
មានន័យថា «ការស្តាប់» លីវី មានន័យថា «មានគ្រូជាប់/ជាប់ជាមួយ» អ៊ីសាខា មានន័យថា
«រងរាន» សប៊ីឡាន មានន័យថា «កិត្តិយស/លំនៅដ្ឋាន» យ៉ូសែប មានន័យថា
«ការកើនឡើង» ហើយបន្ថែមមិន មានន័យថា «កូនបុរសខាងស្តាំ»។

អស់អូនក្នុងដំណើរតាមគោរពវង្សយូដា គឺជាបុគ្គលរបស់ព្រះ
ដដែលមានទទួលព្រះពរដោយសំណងល្អ
ខណៈពេលដែលពួកគេឆ្កេនកាត់ដំណើរការសាកល្បងនៃការតស៊ូជាមួយព្រះ

ដូចដែលយ៉ាកុបបានធុរវិញ តាមរយៈការតស៊ូនេះ
អំពើហិង្សារបស់ពួកគេត្រូវបានបំបាត់ចេញពីក្នុងដំណើរការនៃការប្រកួតប្រជែងជាបរិសុទ្ធ
ដល់កើតឡើងដោយការស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ
ហើយដំណើរការនោះក៏គ្រប់គ្រាន់ទៅនឹងព្រះគ្រីស្ទក្នុងទំនាក់ទំនងនៃព្រះពុទ្ធសាសនា។
រដ្ឋានរបស់ពួកគេគឺត្រូវស្ថានភាពជាមួយព្រះគ្រីស្ទដោយកិត្តិយសលើបល្ល័ង្ករបស់ទ្រង់
ដោយអង្គុយនៅលើស្នូល ខណៈដែលព្រះបរមពួកគេដើម្បីបង្កើននគរបស់ទ្រង់
ដោយហៅហ្វូងមនុស្សយ៉ាងធំធេងពីហាប៊ីឡូន ជាបុគ្គលព្រះហស្តគុដរបស់ទ្រង់។

កូនបុរសប្រាំមួយនាក់របស់លោក រ៉ូប៊ីន យូដា ស៊ីម៉ូន លូកា អ៊ីសាខា និងស៊ីម៉ូន
អូនកបម្រើស៊ីរីរបស់នាង គឺស៊ីលវ៉ា ដែលឈ្មោះរបស់នាងមានន័យថា «ដំណាក់ក្រអូបមួយ»
មានកូនបុរសពីរនាក់ គឺកាដ និងអាសេរេ កូនបុរសពីរនាក់របស់វ៉ាឌែលី យ៉ូសបៃ
និងបនេយ៉ាមីន។ អូនកបម្រើស៊ីរីរបស់វ៉ាឌែលី គឺប៊ីលហា មានន័យថា «អង្វែនខ្មោច
ឬខ្មោចខ្មោច» ហើយកូនបុរសរបស់នាងគឺ ដាន និងណាប់ថាលី។ តាមន័យទំនាយ
ពង្សាវតារនៃទីនេះផ្តល់នូវខ្ពស់បំផុតនៃសម្រាប់ពិចារណា។ ខ្ពស់ពីអាណាហ្គា
និងដប់ជំនាន់នៃកូនបុរសយ៉ាកុបបុគ្គលិក ជំពូក ៥ អូមហេតាមានពូជពង្សដប់ពីរនាក់
ដោយមានអចរន័យជាក់លាក់របស់ខ្លួន។ ក្នុងចំណោមមួយសន្លឹកសៀវភៅប្រែប្រួលពាន់នាក់
ដានមិនត្រូវបានរៀបរាប់ឡើយ ហើយម៉ាណាសហោនជំនួសបងប្អូនរបស់គាត់ គឺអប្សេរ៉ាមី។

ពង្សាវតារអាណាហ្គានៃកូនបុរសយ៉ាកុបបុគ្គលិក
ស្របគ្នានឹងពង្សាវតារអូមហេតានៃកូនបុរសវិវរណៈ ពីព្រោះលោកយ៉ាកុបបុគ្គលិកបញ្ចេញដាក់អំពីព្រះរា
ជកិច្ចដ៏ទៃភាពរបស់ព្រះគ្រីស្ទក្នុងការសង្កត់នោះ
ហើយវិវរណៈក៏បញ្ចេញដាក់អំពីអូនកទាំងឡាយដែល
ក្នុងការបំពេញសម្រេចជាអូមហេតាព្រះបន្ទូលទំនាយអាណាហ្គានោះ
បានបំពេញយ៉ាងគួរបំផុតនូវព្រះសន្យា និងព្រះបន្ទូលទំនាយដដែលនៃគ្រូបាទយ៉ាកុប
សទុកនៃកូនព្រះបន្ទូលទំនាយអាណាហ្គានោះ។

ការអនុវត្តនៃបន្ទាត់ទាំងពីរនេះ ជាញឹកញាប់ត្រូវបានធុរវិញដោយពួកទេវវិទូ
ប៉ុន្តែមិនដែលធុរវិញដោយទស្សនវិស័យវិជ្ជាសាស្ត្រ «បន្ទាត់លើបន្ទាត់» ឡើយ។
ពង្សាវតារទាំងពីរនៃកូនបុរសយ៉ាកុបបុគ្គលិក និងវិវរណៈ ផ្តល់សាក្សីពីរថា
ព្រះទ្រង់មានបន្ទូលនៃកម្មវិធីទីពីរ។ ភាសាមួយគឺជាសក្ខីកម្មមួយដែលបានសរសេរ
ដូចដែលត្រូវបានកត់ត្រាទុក ហើយបន្ទាត់ទីពីរមួយនៃកូនបុរសសក្ខីកម្មនោះ
ត្រូវបានបង្ហាញឡើងនៃកម្មវិធីនីមិត្តភាព។ ជាទូទៅ
ពួកទេវវិទូទៅមិនឆ្ងល់ដាក់អំពីលទ្ធផលពីការសង្កេតឃើញផ្ទុះកែវទៅ
អំពីសារដែលត្រូវបានបញ្ជូនតាមរយៈអត្ថន័យនៃឈ្មោះកូនបុរសយ៉ាកុបបុគ្គលិក
និងវិវរណៈឡើយ។ ពួកគេចាត់ទុកអំពីពួកគេឃើញថាជារឿងចម្ងល់កែវមួយ
ដែលនិយាយកាន់តែច្រើនអំពីបុរាណមនុស្សរបស់ពួកគេផ្ទាល់ ដូចដែលបានបង្ហាញដោយ
សមតុល្លភាពដ៏ធុរវិញខ្ពស់បរិសុទ្ធរបស់ពួកគេក្នុងការមើលឃើញនូវអុបមាភូតនៃអត្ថន័យ
នៃឈ្មោះទាំងនោះ។ ពួកគេមិនដែលឃើញសារដែលបានបង្ហាញទុកនៃកូនបុរស
ទាំងដប់ពីររបស់អ៊ីស្រាអែលឡើយ។
ពួកគេមិនឃើញពង្សាវតាររបស់ព្រះយេស៊ូវនៃកូនបុរសម៉ាថាយ និងលូកា បានគ្រឹមត្រូវឡើយ។
ពួកគេមិនឃើញពង្សាវតាររបស់សូតាចប្រាំពីរអង្គចុងក្រោយនៃយ៉ូដា
និងសូតាចប្រាំពីរអង្គចុងក្រោយនៃអ៊ីស្រាអែល សូតាចប្រាំពីរអង្គដំបូងនៃយ៉ូដា
ឬសូតាចប្រាំពីរអង្គដំបូងនៃអ៊ីស្រាអែលឡើយ។

នោះពេលខ្ញុំនិយាយថា ពួកគេមិនយើង នោះខ្ញុំមានន័យថា បុរសនិបច្ចេកសាស្ត្រ Google ថា តើមានការបង្កើនអំពីវេជ្ជសាស្ត្រកូលទាំងនេះឬទេ ចម្លើយគឺ «ហេ/ចាស» សម្រាប់វេជ្ជសាស្ត្រកូលរបស់លោកអង្គមេដល់លោកអង្គមេ ក្នុងសង្គ្រោះក្នុងលោកបុប្ផតិ ហើយគឺ «ហេ/ចាស» សម្រាប់មួយសន្លឹកសិបបួនពាន់ដងដែរ។ ប៉ុន្តែ តើពួកគេយកកូនចៅដបំប៉នរបស់លោកអង្គមេ ក្នុងលោកបុប្ផតិ ជំពូក ១១ មកអនុវត្តក្នុងរបៀបនេះឬ? ទេ។ តើពួកគេយកវេជ្ជសាស្ត្រកូលរបស់កាអ៊ីន និងវេជ្ជសាស្ត្រកូលរបស់សមាគមអនុវត្តឬ? ហេ/ចាស ប៉ុន្តែឆ្លើយពីអត្ថបទនីមួយៗពិតប្រាកដហូ តដល់ថ្នាក់ដូចជាពួកគេកំពុងនិយាយអំពីបុរសនិបច្ចេកសាស្ត្រមួយផ្នែកទៀត។ ពួកគេចេញមកជាលើកឡើងអំពីវេជ្ជសាស្ត្រកូលរបស់ព្រះគ្រីស្ទនោះក្នុងម៉ាយ និងលូកា ប៉ុន្តែម្តងទៀត ពួកគេខកខានគោលដៅយ៉ាងឆ្ងាយណាស់។ អ្នកសួរថា ហេតុអ្វីបានជាឡើងនេះសំខាន់?

ពីព្រោះខ្ញុំមានបំណងនឹងផ្តល់ទិដ្ឋភាពទូទៅអំពីខុសវេជ្ជសាស្ត្រកូលពុទ្ធសាសនាទាំងនេះ ហើយខ្ញុំចង់ឲ្យច្បាស់តាំងពីដំបូងថា ខ្ញុំកំពុងពុទ្ធសាសនាមកដល់អត្ថបទព្រះសំខាន់នៃជំនាន់ទីបួន ជានិមិត្តសញ្ញាព្រះបន្ទូលទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរ។ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃវេជ្ជសាស្ត្រកូលទាំងនេះនឹងជួយក្នុងការនោះ ប៉ុន្តែវានឹងជាការផ្សេងទៀតសម្រាប់ស្រីចំពោះអ្នកណាម្នាក់ដោយ បុរសនិបច្ចេកសាស្ត្រ ចេញមកដល់សង្គមព្រះអង្គទាំងនេះដដែលនឹងតាមមក គឺជាអ្វីទាំងអស់ដែលគួរយល់អំពីខុសវេជ្ជសាស្ត្រកូលទាំងនេះ។

បន្ទាប់ពីពង្សាវតាររបស់អាង្គមេដល់លោកអង្គមេ យើងយើងខ្ញុំស្រាវជ្រាវពីរនោះក្នុងលោកបុប្ផតិ ជំពូក ៤ និង ៥។ ខុសទាំងពីរនោះគួរមានតំណាងដោយពូជពង្សរបស់កាអ៊ីន និងពូជពង្សរបស់សតេ។ ខុសពីពង្សាវតាររបស់អាង្គមេដល់លោកអង្គមេ ដល់តំណាងឲ្យកូនចៅដបំប៉ន ខុសរបស់សតេ និងកាអ៊ីន ទាំងពីរបញ្ចូលគ្នាអំពីកូនចៅប្រាំបីនាក់។ ដោយហេតុនេះ ពួកវាគួរយកមកពិចារណាជារយៈពេលពីរនៃប្តូរ។ សតេ និងកាអ៊ីន ជានិមិត្តសញ្ញាសម្បជញ្ញវិស័យធម្មតា។ ហើយកាអ៊ីនតំណាងឲ្យពួកអ្នកដល់នោះក្នុងអសោយ ២៨ និង ២៩ ផ្សេងទៀតសម្បជញ្ញវិស័យធម្មតាស្រដៀងនឹងស្រីស្រី។ ដល់គួរមានលុបចោលនោះពេលទណ្ឌឧកម្មដល់ចលងមកដល់។ ពួកគេគឺជាអ្នកដល់សង្គមរបស់ខ្លួនលើខ្សាច់។ អ្នកដល់សង្គមលើផ្ទៃដី ផ្សេងទៀតសម្បជញ្ញវិស័យធម្មតាស្រដៀងនឹង ដូចដល់មានតំណាងនោះក្នុង ព្រះគម្ពីរទី១ ជំពូក ២ ថា ជាអ្នកដល់មានសកលបង្កើនថា ព្រះអម្ចាស់ទ្រង់លូក ហើយជាវេជ្ជសាស្ត្រជាប់ផ្សេងទៀត។ «មនុស្សជាតិច្រើន» សង្គមលើខ្សាច់ ប៉ុន្តែ «មនុស្សសតិច» គួរមានផ្សេងទៀត។

ពង្សាវតាររបស់កាអ៊ីនជាស្រីពុទ្ធបៈប្រាំមួយនោះក្នុងសិមហ្វូនីននៃមាត់ទ្វារ ពីព្រោះនាមទាំងនោះតំណាងឲ្យសិរីរុងរឿងរបស់មនុស្ស ដល់ឥតសារៈ ហើយនាំទៅកាន់ការរុងរឿងឥតគោលដៅ បន្ទាប់ពីគួរសុចរិតស្មោះបុរាណ។ ដោយមិនអំពើនឹងការព្រមាន នោះពូជពង្សរបស់កាអ៊ីនបុរាណអាទិទេពក្នុងក្រុមពង្ស ដល់គ្រប់ហ្មងដោយអំណាចសង្គមរបស់មនុស្ស តំណាងដោយសិល្បៈទាំងឡាយរបស់មនុស្សជាតិ ដល់បង្កកើតបុប្ផដ៏ក្រៃមួយ ស្រស់ស្អាត ប៉ុន្តែហើងសា ហើយឥតផលនៃសេចក្តីសង្ឃឹម។ សេចក្តីថ្កុលថ្កងក្រោយនេះ

ោះជាទិដ្ឋភាពសង្គមខ្មែរស្រស់ស្អាតដែលមានន័យក្នុងមនុស្សជំនាន់ទាំងបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍ ដល់ស្ថានភាពសង្គមចម្រើននាពេលឡើយ។

ខុសពីជនបរិវេណសង្គមស្ថានភាពនិងខុសពីជនបរិវេណការអភិវឌ្ឍន៍ដោយព្រះគុណ។
ក្នុងភាពទន់ខ្សោយរបស់មនុស្សដែលត្រូវបានកំណត់ដល់មនុស្សជាតិនោះ
អស់អ្នកដទៃអំពីការនាំដល់ព្រះ
នឹងយើងទុកខ្លួនយើងរបស់ខ្លួនត្រូវបានប្រកែកជាជាការសរសើរ
ខណៈដែលស្ថានភាពស្មុគស្មាញចុះមក។
ដោយដើរតាមផ្លូវដែលឡើងទៅកាន់សិរីរុងរឿងដោយស្មោះត្រង់
ក្នុងអំឡុងពេលនៃការសាកល្បង រហូតដល់សម្រេចបាននូវក្រុមប្រឹក្សាថា «សេចក្តីសង្ឃឹម»
នាំមកនូវការសម្រាក តាមរយៈទឹកនៃការរំលងនោះ។ សេចក្តីថ្កុលថ្កងការណ៍ចុងក្រោយនោះ
គឺជាទិដ្ឋភាពទូទៅនៃស្ថានភាពក្នុងជំនាន់ទាំងបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍
ដែលមានដកស្រង់ចេញពីឈ្មោះទាំងនោះ។

ហេតុដែលបង្កើតជំនាន់ទាំងបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងមួយក្រុមមានបួនជំនាន់
ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៃក្នុងជំនាន់ដំបូងនៃសេចក្តីសង្ឃឹម
ពេលដែលពាក្យទំនាយអំពីការជាប់ជាហេតុបង្កើននៃអស្ថិរភាព ត្រូវបានកំណត់ថាជា 400 ឆ្នាំ
ហើយក៏បានបញ្ចប់ជាក់លាក់ថា 400 ឆ្នាំនោះនឹងបញ្ចប់នៃជំនាន់ទីបួន។ នៅពេលសក្តិ
ខឹមមុនរបស់ប្លង់ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងពាក្យទំនាយនៃសេចក្តីសង្ឃឹមអាណាហ៍
វាបង្កើតបានជាពីររយៈពេល នីមួយៗមាន 215 ឆ្នាំ
ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយបួនជំនាន់ក្នុងមួយរយៈពេល។ ជំនាន់ទាំងបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍
ក្នុងរយៈពេល 430 ឆ្នាំ កំណត់ឱ្យពីររយៈពេលនៃ 215 ឆ្នាំ។
រយៈពេលទីមួយត្រូវបានកំណត់ដោយជំនាន់លុះតែដែលស្ថានភាពយូសប្រក្រតី 215 ឆ្នាំក្រោយមក
មានជំនាន់ថ្មីមួយ ដែលមិនស្ថានភាពយូសប្រក្រតី បន្តទៀតមក
ក្រុមបួនជំនាន់បន្តទៀតបានចាប់ផ្តើម។

មនុស្សបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលត្រូវបានបង្កើតសម្រាប់គ្នាជាពីររយៈកាល
ហើយត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ថាជារយៈកាលនីមួយៗមានបួនជំនាន់
នោះគឺជាដល់ការអនុវត្តមនុស្សបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍ និងរបស់សត្វ
ដោយរបៀបដូចគ្នា។ នៅពេលការអនុវត្តនោះត្រូវបានផ្ទេរឡើង
នោះអ្នកនឹងយើងមនុស្សបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍របស់សត្វ
ត្រូវបានតម្កល់ជាមួយមនុស្សបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍។
ការអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យមនុស្សជាតិឆ្លើយតបនឹងស្ថានភាពរបស់សត្វសាហាវ
ហើយសត្វកំណត់ឱ្យមនុស្សតិចតួចដែលទទួលបានត្រូវបានបំប្លែង។
ការអភិវឌ្ឍន៍ជាសញ្ញានៃមនុស្សជាតិ
ហើយសត្វគឺជាសញ្ញានៃមនុស្សជាតិដែលរួមផ្សំជាមួយព្រះភាព
នៃក្នុងបរិបទនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់លោក ចំណែក ខុសពីជនបរិវេណ និងម្ចាស់
សុចរិតនៃក្នុងបរិបទនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់អាប័រ៉ាម។

បន្តទៀតមក នៅក្នុងជំពូកទីដប់មួយ ពង្សាវតាររបស់បុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានត្រូវផ្ទេរនូវសិរីរុងរឿង
ត្រូវបានកំណត់ដោយឈ្មោះដប់ប្រាំពីរ សម័យ ដល់ អាប័រ៉ាម។ ជំពូកទីដប់មួយ
គឺជារឿងនៃប្រមាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍របស់បុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានត្រូវផ្ទេរនូវសិរីរុងរឿង
ដូចដែលត្រូវបានកំណត់ដោយ អប្បបរមា។ ជំពូកទីដប់មួយ
ណែនាំអំពីបុរាណបរិបូណ៌ការអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានត្រូវផ្ទេរនូវសិរីរុងរឿងមួយក្រុម

ដដែលគួរចូលទៅក្នុងសចក្តីសញ្ញាបីជាន់ជាមួយព្រះ។ ជំហានទីបី និងជំហានចុងក្រោយ គឺការថ្វាយបង្គំបូជាបស់ អ៊ីសាគ នៅក្នុងជំពូកទីមុខត្រីវិ។ ជំពូក «ដប់មួយ» គឺជាការចាប់ផ្តើមអាណាហ្គា ហឺយជំពូក «មុខត្រីវិ» គឺជាការបញ្ចប់អូមហេតា។ សចក្តីជំនឿដដែលគួរការ ដើម្បីស្តាប់សំឡេងរបស់ព្រះនៅក្នុងអត្ថន័យនៃឈ្មោះ មិនខុសអ្វីពីសចក្តីជំនឿដដែលគួរការ ដើម្បីស្តាប់សំឡេងរបស់ព្រះនៅក្នុងការរាល់ខែនៃព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះឡើយ។ ការអនុវត្តតាមយន្តការសាវតារ ដដែលមិនគួរឃើញក្នុងក្រុងដាក់ដោយពួកទេវតា គឺពង្សាវតាររបស់ អ៊ីសាគអលៃ ដដែលជានិមិត្តរូបនៃសាសនាសុលាម។

ហឺយទាំងនេះជាឈ្មោះនៃកូនបុរសទាំងឡាយរបស់អ៊ីសាគអលៃ តាមឈ្មោះរបស់ពួកគេ សូមតាមជំនាន់របស់ពួកគេ កូនច្បងរបស់អ៊ីសាគអលៃ គឺ នហេយ៉ូត; ហឺយ កដោរ និង អាដបអេលៃ និង មីបសាម និង មីសុមា និង ឌូម៉ា និង ម៉ាសុសា ហដោរ និង តម៉ោ យទ្វេរ ណាគីស និង កដេម៉ោ ទាំងនេះជាកូនបុរសទាំងឡាយរបស់អ៊ីសាគអលៃ ហឺយទាំងនេះជាឈ្មោះរបស់ពួកគេ តាមទីក្រុងរបស់ពួកគេ និង តាមបន្ទាយរបស់ពួកគេ; មដើកនាំដប់ពីរនាក់ សូមតាមជាតិសាសន៍របស់ពួកគេ។ លោកុបុត្តិ 25:13-16។

នៅពេលនិយមន័យនៃឈ្មោះទាំងដប់ពីរនេះគួរឃើញប្រៀបធៀបជាមួយសចក្តីផ្តល់ដៃមួយ នោះវាមានន័យថា៖ «តាមន័យទំនាយ ពូជពង្សរបស់អ៊ីសាគអលៃ គឺជាជនជាតិមានសម្បូរបែបមួយដែលមានសុបក្រែងខុសគ្នាស្រដៀង និងមានកម្ពុតឈ្មោះល្អប្រសើរខាងជាអ្នកចម្រើន ប៉ុន្តែត្រូវបានផ្ទុះឡើងយូរយារទៅក្នុងបុរេវត្តិសាស្ត្រ និងតាមន័យទំនាយ នៅថ្ងៃទី 11 ខែសីហា ឆ្នាំ 1840 ហឺយបន្ទាប់មកទៀតនៅថ្ងៃទី 11 ខែកញ្ញា ឆ្នាំ 2001។ ពួកគេត្រូវបានហៅថា កូនចៅនៃទិសខាងកើត ក្នុងបុរេវត្តិសាស្ត្រព្រះគម្ពីរ។ ពួកគេមានដើមកំណើតពីអាហ្វ្រិក ជាទីដដែលដំណាក់ក្លាយក្នុងអំឡុងពេលនៃឈ្មុយ ដដែលគួរឃើញក្នុងពិធីបុរេនៃទីបរិសុទ្ធអាពេរវិញ គួរឃើញដាំដុះ។ ពាក្យ "assassins" មានបុរេភាពចេញពីបុរេវត្តិសាស្ត្រសុលាម ហឺយតំណាងឲ្យសចក្តីសុលាបដដែលគួរឃើញនាំមកដោយភាពស្រដៀងគ្នា។ នៅសម័យសង្គ្រាមឆ្នាំ 1840 ដល់ 1844 ហឺយក៏ចាប់ពី 9/11 រហូតដល់វិបត្តិច្បាប់ថ្មីនៃអាទិភាពផងដែរ។ និយមន័យនៃឈ្មោះទាំងដប់ពីររបស់កូនបុរសអ៊ីសាគអលៃ គួរឃើញតំណាងទាំងអស់នៅក្នុងសចក្តីផ្តល់ដៃមុននេះ ដោយអកុសរដ្ឋិត។»

ឈ្មោះទាំងដប់ពីរនៃពូជពង្សអ៊ីសាគអលៃ តំណាងឲ្យដប់បី បុរសនិបត្តិបញ្ចូលអ៊ីសាគអលៃផងក្នុងបញ្ជីនោះ។ ដប់បី គឺជាចំនួននិមិត្តសញ្ញានៃ «ការបោះបោរ» ដដែលជាអ្វីដែលហាហានផ្ទុះឡើង ហឺយវាបាននាំឲ្យអាហ្វ្រិកអនុញ្ញាតឲ្យហាហាន និងអ៊ីសាគអលៃគួរឃើញបណ្តេញចេញ។ ប៉ុន្តែយកហេតុការណ៍នោះមកប្រើ ដើម្បីពិពណ៌នាអំពីការបណ្តេញអ៊ីសាគអលៃបុរាណចេញ ពីស្ថានភាពជាសត្រូវសម្រាប់ព្រះ នៅពេលដំណាលគ្នានោះ ដដែលទ្រង់កំពុងបង្កកើតសម្រាប់ព្រះត្រឡប់មកវិញជាមួយកូនក្រមុំគ្រិស្តបរិស័ទរបស់ទ្រង់។

ដុបិតមានសចេកុតិចងៃទុកមកថា អបុរាហាមានកូនបុរសពីរ
 នាក់មួយកើតពីសុត្រិហារបមរិច ហើយមុនាក់ទៀតពីសុត្រិសរិ។ ប៉ុន្តែ
 អុនកដលៃកើតពីសុត្រិហារបមរិចនោះ មានកើតតាមសាច់ឈាម
 រីឯអុនកដលៃកើតពីសុត្រិសរិវិញ គឺកើតដោយសចេកុតិសន្ទយ។
 ការណ៍ទាំងនេះជាពាក្យបុរាណបុរេដូច
 ដុបិតសុត្រិទាំងពីរនេះតំណាងឲ្យសចេកុតិសញ្ញាទាំងពីរ គឺមួយចេញពីគុនសីណាយ
 ដលៃបងកើតកូនទៅក្នុងភាពជាហារបមរិច គឺនាងហាការ។
 ដុបិតហាការនេះតំណាងឲ្យគុនសីណាយនៃសុរកអារ៉ាប់
 ហើយសុរកនាងក្នុងយស្សាឡិមសព្វថ្ងៃនៃ
 ដលៃកំពុងសុចិត្តនៃក្នុងភាពជាហារបមរិចជាមួយនឹងកូនចៅរបស់នាង។ ប៉ុន្តែ
 ក្នុងយស្សាឡិមដលៃនោះខាងលើ ជាសរិ ហើយជាមាតារបស់យើងទាំងអស់គ្នា។
 ដុបិតមានសចេកុតិចងៃទុកមកថា «ឱសុត្រិអារ ដលៃមិនសមរាលកូនអើយ
 ចូរអរសបុរាយឡើង! ឱអុនកដលៃមិនឈឺពោះសមរាលអើយ ចូរផ្ទុះសំឡេងឡើង
 ហើយស្រែកចុះ! ដុបិតសុត្រិដលៃឯក្នុង មានកូនច្រើនជាងសុត្រិដលៃមានបុត្រិ»។ ឥឡូវនេះ
 បងបុរសអើយ យើងរាល់គ្នាដូចអីសាកដលៃ គឺជាកូននៃសចេកុតិសន្ទយ។ ប៉ុន្តែ
 ដូចជានៅពេលនោះ អុនកដលៃកើតតាមសាច់ឈាម
 មានបង្កើតបង្កើនអុនកដលៃកើតតាមពុរវិញញ្ញាណ ឥឡូវនេះដូចនោះដែរ។
 ទោះជាយ៉ាងណា ពុរគម្ពីរមានបន្ទូលដូចម្តេច? «ចូរបណ្តែតសុត្រិហារបមរិច
 និងកូនបុរសរបស់នាងចេញទៅ ដុបិតកូនបុរសរបស់សុត្រិហារបមរិចនឹងមិនមានទទួលមរ
 តក្កមជាមួយនឹងកូនបុរសរបស់សុត្រិសរិឡើយ»។ ដូចនេះ បងបុរសអើយ
 យើងរាល់គ្នាមិនមែនជាកូនរបស់សុត្រិហារបមរិចទេ ប៉ុន្តែជាកូនរបស់សុត្រិសរិវិញ។
 កាឡាទី ៤:២២-៣១។

ឥសុមាអលៃគឺជានិមិត្តរូបនៃសាសនាអីស្លាម ហើយហាការ មាតារបស់ឥសុមាអលៃ
 គឺជានិមិត្តរូបនៃសាសនាចក្រនៃសចេកុតិសញ្ញានៃសចេកុតិសលាប់។
 អីសាកគឺជានិមិត្តរូបនៃគ្រីស្ទសាសនា
 ហើយសារ៉ាគឺជានិមិត្តរូបនៃសាសនាចក្រនៃសចេកុតិសញ្ញានៃដីរិក។ ដោយហេតុនេះហើយ
 មានជាឥសុមាអលៃមានកូនបុរសដប់ពីរនាក់
 ពីពុរោះលខេដប់ពីរជានិមិត្តរូបនៃបុរាណសុត្រនៃសចេកុតិសញ្ញារបស់ពុរៈ
 ហើយសាសនាអីស្លាមគឺជារបស់កុលដៃកុលាយនៃបុរាណសុត្រនៃសចេកុតិសញ្ញារបស់ពុរៈ។

នៅក្នុងដំណឹងល្អទាំងឡាយ មានបញ្ជីពូជពង្សរបស់ពុរៈគ្រីស្ទទីពីរ។
 មួយនៅក្នុងម៉ាថាយ ហើយមួយទៀតនៅក្នុងលូកា។

ហើយយ៉ាកុបបងកើតយ៉ូសែប ជាបុរសរបស់នាងម៉ារ៉ា ដលៃពីនាងនោះ
 ពុរៈយស្ស៊ីមានបុរសតមក គឺជាអុនកដលៃហៅថា ពុរៈគ្រីស្ទ។ ដូចនេះ
 គ្រប់ទាំងជំនាន់ទាំងអស់ តាំងពីអបុរាហាដលៃដរាប មានដប់បួនជំនាន់;
 ហើយតាំងពីដរាបដលៃការនាំទៅជាឈ្មួញនៃហាប៊ីឡូន មានដប់បួនជំនាន់;
 ហើយតាំងពីការនាំទៅជាឈ្មួញនៃហាប៊ីឡូនដលៃពុរៈគ្រីស្ទ មានដប់បួនជំនាន់។
 រីឯកំណើតនៃពុរៈយស្ស៊ីគ្រីស្ទ មានកើតឡើងយ៉ាងនេះ កាលដលៃនាងម៉ារ៉ា
 មាតារបស់ពុរៈអង្កត មានភ្នំជាប់ពាក្យនឹងយ៉ូសែប
 ហើយមុនពេលដលៃអុនកទាំងពីរមានរូបរាងជាមួយគ្នា នាងគួរឲ្យយើងឃើញថា
 មានគភ៌ដោយពុរៈវិញញ្ញាណបរិសុទ្ធទេ។ ម៉ាថាយ 1:16-18។

និងការព្យាករណ៍អំពីអនាគត ហើយវាក៏ផ្ដល់ឱកាសដល់ Palmoni ផងដែរ

គឺជាព្រះដ៏អស្ចារ្យ អនុករាល់ខេនអែចកំហាំង
ដោយសារអនុទានកំហាំងដល់ស្រូវបានដាក់បញ្ចូលនូវក្នុងបន្ទាត់ទាំងនោះ
បានផ្សេងពីសំឡេងទីពីរ។ សំឡេងទាំងពីរនោះស្រូវបានឮជាមួយនឹងសំឡេងទីបីមួយទៀត
គឺសំឡេងរបស់ព្រះដ៏អស្ចារ្យ ជាអនុករាល់ខេន ដល់បានបង្កើត និងគ្រប់គ្រងអ្វីៗទាំងអស់
រួមទាំងឈ្មោះមនុស្ស ទឹកនលងៃ និងវត្ថុទាំងឡាយ។

នៅពេលយើងបានបរិច្ចាគនូវសំឡេងដែលនៅពីក្រោយគាត់
សំឡេងនោះគឺដូចជាសំឡេងនៃទឹកជ្រោះច្រើន
ហើយនៅពេលដានីយ៍លែងបានឮនិមិត្តភាពដល់នោះ
ព្រះសូរសៀងរបស់ទ្រង់គឺជាសំឡេងនៃមហាជន។ សារៈនៃព្រះគម្ពីរ
ក៏ដូចជាឈ្មោះទាំងឡាយដែលមានជាប់នឹងសារនោះ
ហើយទាំងការរាល់ខេននៅក្នុងសារនោះផង គឺជាសំឡេងប៊ិននៅក្នុងអត្ថបទតម្លៃ។
នៅពេលអ្នកយកខ្លួនមួយដែលមានសំឡេងប៊ិននោះ
ហើយដាក់វាស្របពីលើខ្នងស្រែបមួយទៀត សំឡេងប៊ិននោះក្លាយទៅជាសំឡេងជាច្រើន។

ហើយមានសំឡេងមួយចេញមកពីបុល្លង្គកថា «ចូរសរសើរព្រះនិយោជីង
អស់អ្នកបម្រើរបស់ទ្រង់ទាំងអស់គ្នា និងអស់អ្នកដល់ក្រៅខ្លួនទ្រង់
ទាំងអ្នកក្នុងទាំងអ្នកផង»។ ហើយឮបានឮដូចជាសំឡេងរបស់ហ្វូងមនុស្សដ៏ធំមួយ
ហើយដូចជាសំឡេងនៃទឹកជ្រោះច្រើន ហើយដូចជាសំឡេងនៃផ្ទៃគ្រឿងយ៉ាងខ្លាំង ថា
«អាណូយ៉ា! ដុបិតព្រះអម្ចាស់ជាព្រះដ៏មានឫទ្ធានុភាពគ្រប់ព្រះចេស្តា
ទ្រង់សោយរាជ្យ»។ វិវរណៈ 19:5, 6

ពូជពង្សសំខាន់ៗមួយចំនួនបំផុត
ស្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងស្ថានភាពទាំងឡាយនៃអ៊ីស្រាអែល។
ស្ថានភាពបុរាណអង្គក្នុងប្លង់នៃអ៊ីស្រាអែល គឺនគរខាងជើង បញ្ចប់ដោយអហាប់ យសេបេល
និងអលើយ៉ា ដូចនេះហើយកំណត់ច្បាស់ថាបង្កើនអែទីក្យ។
ខ្ពស់ព្រៃនៃស្ថានភាពបុរាណអង្គក្នុងក្រោយនៃកុលសម្ព័ន្ធខាងជើង
ចាប់ផ្តើមនៅច្បាស់ថាបង្កើនអែទីក្យ។
ហើយបញ្ចប់នៅពេលបិទការសាកល្បងរបស់មនុស្សជាតិ
នៅពេលមីកលែឈរឡើងក្នុង ដានីយ៍លែ 12។ ស្ថានភាពបុរាណអង្គក្នុងប្លង់នៃយូដា
បង្ហាញបុរាណវត្ថុសាស្ត្រពីច្បាស់ថាបង្កើនអែទីក្យ រហូតដល់មីកលែឈរឡើង
ហើយស្ថានភាពបុរាណអង្គក្នុងក្រោយ
កំណត់អត្តសញ្ញាណបុរាណវត្ថុសាស្ត្រនៃនាំទៅដល់ច្បាស់ថាបង្កើនអែទីក្យ។
មានខ្ពស់ព្រៃពង្សសតិ ទាំងពីរមានទាំងបុរាណវត្ថុសាស្ត្រអាល់ហ្វា និងបុរាណវត្ថុសាស្ត្រអូមហេតា។
បុរាណវត្ថុសាស្ត្រអាល់ហ្វា គឺជារយៈពេលពី 9/11 ដល់ច្បាស់ថាបង្កើនអែទីក្យ
ហើយរយៈពេលអូមហេតា គឺចាប់ពីច្បាស់ថាបង្កើនអែទីក្យ រហូតដល់ការបិទការសាកល្បង។
ស្ថានភាពបុរាណអង្គក្នុងប្លង់នៃអ៊ីស្រាអែល ស្រូវគ្នានឹងស្ថានភាពបុរាណអង្គក្នុងក្រោយនៃយូដា;
ហើយស្ថានភាពបុរាណអង្គក្នុងក្រោយនៃអ៊ីស្រាអែល
ស្រូវគ្នានឹងស្ថានភាពបុរាណអង្គក្នុងប្លង់នៃយូដា។

យើងនឹងបន្តនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។

«ចូរឈរយ៉ាងមាំមួនរហូតដល់ទីបញ្ចប់»

«វិវរណៈ ១:១, ២, ដកស្រង់។ ព្រះគម្ពីរទាំងមូលគឺជាវិវរណៈមួយ;
ដុបិតវិវរណៈទាំងអស់ដល់មនុស្សសល់ក្រោមក្រាបយៈព្រះគ្រីស្ទ
ហើយទាំងអស់សុទ្ធជតមែនដល់មណ្ឌលនៃកូនៗទាំង។
ព្រះមានព្រះបន្ទូលមកកាន់យើងតាមរយៈព្រះរាជបុត្ររបស់ទ្រង់
ជាអង្គគង់លើយើងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ទ្រង់ដោយសារការបង្កើត
និងដោយសារការប្រទានលោះ។ ព្រះគ្រីស្ទមានយ៉ាងមករកយ៉ូហាន
ដល់កំពុងនិរទេសនៃលើកលោះប៉ាតម៉ូស
ដើម្បីប្រទានសេចក្តីពិតដល់គាត់សម្រាប់ថ្ងៃក្រោយទាំងនេះ
ដើម្បីបង្ហាញដល់គាត់នូវអ្វីដែលត្រូវកើតឡើងក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ។
ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទគឺជាអ្នកទុកចិត្តផ្ទៃក្នុងវិវរណៈដ៏ទៃភាព។ តាមរយៈទ្រង់ហើយ ដល់យើង
មានចំណេះដឹងអំពីអ្វីដែលយើងត្រូវរង់ចាំយើងនៃកូនៗនាបញ្ចប់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រ
ត្រូវបង្កើននេះ។ ព្រះមានប្រទានវិវរណៈនេះដល់ព្រះគ្រីស្ទ
ហើយព្រះគ្រីស្ទមានប្រាស្រ័យសេចក្តីដល់នេះទៅកាន់យ៉ូហាន។»

«យ៉ូហាន ជាសិស្សជាទីសុឡាញ់ គឺជាអ្នកដល់ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៃវិស័យទូលវិវរណៈនេះ។
គាត់ជាអ្នករស់រានមានជីវិតចុងក្រោយនៃសិស្សដល់បានត្រូវផ្សព្វផ្សាយនៃដំបូង។
ក្រោមការរៀបចំតាមព្រះគម្ពីរសញ្ញាថ្មី គាត់ត្រូវបានលើកកិត្តិយស ដូចជាពុទ្ធការី
ដានីយ៍លែ ត្រូវបានលើកកិត្តិយសក្រោមការរៀបចំតាមព្រះគម្ពីរសញ្ញាចាស់។»

«សេចក្តីណែនាំដល់ត្រូវបញ្ចូលនៃកាន់យ៉ូហាន មានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្ពស់
ដូចនេះព្រះគ្រីស្ទមានយ៉ាងមកពីសូចនាក្រ ដើម្បីប្រទានដល់អ្នកបម្រើរបស់ទ្រង់
ដោយប្រាប់ឲ្យគាត់ផ្សព្វផ្សាយទៅកាន់ពួកជំនុំទាំងឡាយ។
សេចក្តីណែនាំនេះត្រូវតែដោយគុណភាពសិក្សាយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន
និងដោយការអធិស្ឋានរបស់យើង ពីព្រោះយើងកំពុងរស់នៅក្នុងសម័យមួយ
ដែលមនុស្សទាំងឡាយដែលមិនស្មោះត្រង់ក្រោមការបង្កើនរបស់ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ
នឹងនាំចូលនូវស្ថិតិក្នុងក្រលាញ់។ មនុស្សទាំងនេះមានឈរនៅក្នុងមុខតំណែងខុសៗ
ហើយពួកគេមានគម្រោងមហិច្ឆតាដល់ត្រូវអនុវត្ត។
ពួកគេស្វែងរកការលើកតម្កល់ខ្ពស់ៗ
និងបំផ្លាញបំផ្លាញម្យ៉ាងរបៀបទាំងមូលនៃអ្វីៗ។
ព្រះមានប្រទានសេចក្តីណែនាំពីសេដ្ឋកិច្ចយើង
ដើម្បីការពារយើងពីមនុស្សប្រកាន់នេះ។ ទ្រង់មានបង្គាប់ឲ្យយ៉ូហានសរសេរចុះក្នុង
សៀវភៅនូវអ្វីៗដែលត្រូវកើតឡើងនៃកូនៗនាបញ្ចប់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រកូនៗនៃដំនើរ
៖។»

«បន្ទាប់ពីការកន្លងផុតកាលកំណត់
ព្រះជាម្ចាស់បានប្រគល់គោលការណ៍ដ៏មានតម្លៃនៃសេចក្តីពិតសម្រាប់បច្ចុប្បន្ន
ដល់អ្នកដើរតាមដ៏សុមោះត្រង់របស់ទ្រង់។ គោលការណ៍ទាំងនេះមិនត្រូវបានប្រទានដល់
អ្នកដែលមិនមានចំណេះក្នុងការប្រកាសសាររបស់ទេវតាទីមួយ
និងទីពីរនោះឡើយ។ វាត្រូវបានប្រទានដល់ពួកអ្នកបម្រើដែលមានចំណេះក្នុងកិ
ច្ចការនេះតាំងពីដើមមក។»

«អ្នកដល់បានឆ្លងកាត់បទពិសោធន៍ទាំងនេះ ត្រូវតែដឹងម៉ាដូចម្តេចជា ចំពោះគោល
ការណ៍ទាំងឡាយដែលបានផ្សព្វផ្សាយយើងក្រលាញ់ជាអ្នកអាដវិនុទីសុទ្ធចុងទីបំផុត។
ពួកគេត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាអ្នករួមការងារជាមួយព្រះ ដោយចង់ក្លាយជាបុគ្គលិក
និងបិទគ្រឿងបាត់បង់ក្នុងចំណោមសិស្សរបស់ទ្រង់។ អ្នកដល់បានចូលរួមក្នុងការបង្ក

រឹតតែច្បាស់ការរបស់យើងលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីពិតព្រះគម្ពីរ
អនុកដលៃសុគាល់ទីសម្គាល់តាមផលនៃឋានចង្អុលបង្ហាញផលរក្សា
គួរត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអនុកបម្រើនៃឋានតម្កល់ខ្មែរសំបុត្រ។
ពួកគេអាចនិយាយចេញពីបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួន
អំពីសេចក្តីពិតទាំងឡាយនៃឋានបុគ្គលទុកដល់ពួកគេ។ បុរសទាំងនេះមិនត្រូវអនុញ្ញាត
ឲ្យសេចក្តីជំនឿរបស់ខ្លួនត្រូវបានផ្តល់បុគ្គលទៅជាការមិនជឿឡើយ; ពួកគេមិន
ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យទង់ជ័យរបស់ទេវតាទីបីត្រូវបានដកយកចេញពីដៃរបស់ពួកគេឡើយ។
ពួកគេត្រូវតែខ្ជាប់សេចក្តីទុកចិត្តដល់មូលដ្ឋានឲ្យរឹងមាំរហូតដល់ទីបញ្ចប់។»

«ព្រះអម្ចាស់បានប្រកាសថា បុរសគតិសាស្ត្រនៃអតីតកាលត្រូវបានរំលឹកឡើងវិញ
ខណៈដែលយើងកំពុងចូលទៅក្នុងកិច្ចការបញ្ចប់។
សេចក្តីពិតគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃឋានបុរសទាំងនេះសម្រាប់ចុងច្រុងក្រោយទាំងនេះ
ត្រូវបានប្រកាសដល់ពិភពលោក។ សសរគ្រប់មួយនៃឋានបង្កកើតឡើង
ត្រូវបានពង្សីឲ្យឆ្ងល់ម្តង។ ឥឡូវនេះ
យើងមិនអាចចាកចេញពីគ្រឹះនៃព្រះឋានបង្កកើតឡើងហើយនោះបានទេ។ ឥឡូវនេះ
យើងមិនអាចចូលទៅក្នុងអង្គការថ្មីណាមួយបានទេ
ពីព្រោះការនោះមានន័យថាជាការកុបត់ចេញពីសេចក្តីពិត។»

«កិច្ចការផ្តល់ព័ត៌មានតាមរយៈវេជ្ជសាស្ត្រ ត្រូវបានឲ្យមានបរិសុទ្ធ និងសម្រាប់ចេញ
ពីអ្វីៗទាំងអស់នៃអាចបន្តយកម្តងនៃសេចក្តីជំនឿរបស់អនុកដើម្បី
ក្នុងបទពិសោធន៍កន្លងមករបស់បុរសទាំងនេះ។ សួនអង្គនៃ អង្គនៃស្តេចសុភាគ
ត្រូវបានបន្តទាបឲ្យខូចខាតដោយការចូលមកនៃពិភពលោក។ ឥឡូវនេះ
ចាំបាច់ត្រូវលើកឡើងវិញនូវបទពិសោធន៍របស់បុរសទាំងឡាយ
ដែលបានចូលរួមមានភាគក្នុងការបង្កកើតកិច្ចការរបស់យើងនេះដំបូង។»

«ពីពេលមួយទៅពេលមួយ យើងអាចដំណឹងមរណភាពរបស់មនុស្សសង្ខារនៃលោកិយ។
ពេលវេលារបស់ពួកគេមកដល់ក្នុងមួយ ដូចជាក្នុងមួយបំប្រិចភ័យក្តៅ។ មនុស្សជាច្រើន
ដែលគេគិតថាមានសុខភាពល្អ រស់នៅបន្តទៅពីជីវិតដល់ជីវិតមួយ ឬបន្តទៅពីជីវិតមួយ
មុននឹងដោយអត្ថបុរសនៃជំនឿរបស់ពួកគេក្នុងខ្លួនឯង។
ព្រះបន្ទូលត្រូវបានប្រកាសចេញថា “គាត់បានបង្កើតខ្លួនជាមួយរូបព្រះរបស់គាត់ហើយ;
ទុកឲ្យគាត់នាំតែឯងចុះ”។ នេះមានន័យថា
ព្រះអម្ចាស់លំដាប់ការពារគាត់ពីគ្រោះថ្នាក់ទៀតហើយ។ មរណភាពក្នុងមួយក្រុងដល់
ហើយការងារនៃជីវិតរបស់គាត់មានតម្កល់អ្វីខុស? ជីវិតរបស់គាត់បានក្លាយជាបរាជ័យ។
ដើម្បីយើងដឹងលំដាប់ ពីព្រោះអំណាចនៃឋានទូទាំងវា
បានបោះបង់វាចោលទៅដល់យុទ្ធសាស្ត្រដ៏ល្អបំផុតរបស់វា។»

«មនុស្សបុរស និងមនុស្សស្ត្រី បានផ្តល់ជូនដល់ក្នុងការស្វែងរកអ្វីមួយសម្រាប់បរិភោគ។
ពួកគេលេក់ព្រលឹងរបស់ខ្លួនដោយឥតអ្វីសោះ ហើយព្រះទ្រង់ដកហូតការអត់ធ្មត់
និងការទូរំទ្រយអង្គរបស់ទ្រង់ចេញ។
ពួកគេត្រូវបានទុកឲ្យនៅតាមដមរើសរបស់ខ្លួន។»

«មានមនុស្សខ្មែរ ដល់
ខណៈពេលប្រកាសថាជឿលើសេចក្តីពិតសម្រាប់សម័យបច្ចុប្បន្ន
បានបន្តចោកសេចក្តីជំនឿរបស់ខ្លួន ហើយបដិសេធមិនព្រមដើរក្នុងពន្លឺ
កើតឡើងនេះ នរណាដែលបង់គោលការណ៍អាក្រក់មិនមែន
នឹងលោកិយរបស់ខ្លួនចោល? កើតឡើងនេះ

នរណានឹងខិតខំដើម្បីបីយល់ឲ្យដឹងពីតម្កលនៃព្រលឹង?
តើមនុស្សមនុស្សនាក់នឹងមានផលបុរយ្យោជន៍អ្វី បើគាត់មានលោកិយទាំងមូល
តហែតបងព្រលឹងរបស់ខ្លួន? ឬ
តើមនុស្សមនុស្សនាក់នឹងយកអ្វីមកបុគ្គលជំនួសព្រលឹងរបស់ខ្លួន?
តើអ្នកកំពុងសួរកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងសុភមង្គលចំពោះនំប៉័ងនៃជីវិត
និងទីកន្លែងចេកុដិសង្កត់រោះឬទេ? តើអ្នកយល់ដឹងពីតម្កលនៃព្រលឹងទាំងឡាយ
ដល់ព្រះគ្រីស្ទមានសុភមង្គលម្យ៉ាងណាក៏ដោយឬទេ? តើអ្នកដល់គេនុមតថាជាគ្រីស្ទទាន
កំពុងរស់នៅស្របតាមសច្ចកុដិបុរាណនៃជំនឿរបស់ខ្លួនឬទេ?
តើពួកគេដឹងខ្លួនពីតម្កលនៃព្រលឹងឬទេ?
តើពួកគេកំពុងខិតខំបន្តសុទ្ធជព្រលឹងរបស់ខ្លួន
តាមរយៈការគោរពបូរតិបត្តិតាមសច្ចកុដិពិតឬទេ?» Manuscript Releases, volume 20,
150, 151.